

Kategoria: Polityka Zdrowotna

Opublikowano: czwartek, 27, luty 2014 23:00

Rafał Rudka

Odsłony: 1254

Nakazanie obecności funkcjonariusza podczas udzielania świadczenia zdrowotnego również osobom pozbawionym wolności, co do których nie jest to konieczne oraz brak przesłanek uzasadniających odstąpienie od tego nakazu jest niezgodne z konstytucją.

19 lutego 2014 r. Trybunał Konstytucyjny rozpoznał wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczący warunków udzielania świadczeń zdrowotnych skazanym odbywającym karę pozbawienia wolności.

W wyroku z 26 lutego o Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 115 § 7 zdanie pierwsze ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy przez to, że nakazuje obecność funkcjonariusza niewykonującego zawodu medycznego podczas udzielania świadczenia zdrowotnego:

- również osobom pozbawionym wolności, co do których nie jest to konieczne,
- nie określa przesłanek uzasadniających odstąpienie od tego nakazu

jest niezgodny z art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 konstytucji.

Powyższy przepis traci moc obowiązującą z upływem dwunastu miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw.

Przedmiotem kontroli konstytucyjnej w rozstrzyganej sprawie był art. 115 § 7 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy. Stanowi on, że: skazanemu odbywającemu karę pozbawienia wolności w zakładzie karnym typu zamkniętego świadczenia zdrowotne są udzielane w obecności funkcjonariusza niewykonującego zawodu medycznego; na wniosek funkcjonariusza lub pracownika podmiotu leczniczego dla osób pozbawionych wolności, świadczenia zdrowotne mogą być udzielane skazanemu bez obecności funkcjonariusza niewykonującego zawodu medycznego.

Przesądzająca o konstytucyjności zakwestionowanego przepisu była odpowiedź na pytanie o to, czy efekty wprowadzonej regulacji pozostają w proporcji do ciężarów nakładanych przez nią na pacjenta – więźnia (kryterium proporcjonalności sensu stricto). Dobrami, które pozostają w konflikcie są prawo do prywatności i bezpieczeństwo personelu medycznego. Zdaniem wnioskodawcy art. 115 § 7 k.k.w. w sposób nieprawidłowy wyważa te dobra, dając prymat drugiemu z nich. Zdaniem Trybunału prywatność jednostki, tam gdzie jest to możliwe, powinna być chroniona w imię fundamentalnej wartości konstytucyjnej, jaką jest godność człowieka.

Trybunał rozstrzygnął, czy środkiem proporcjonalnym dla zapewnienia bezpieczeństwa personelowi medycznemu jest generalne przesądzenie, że wszystkim skazanym odbywającym karę w zakładzie karnym typu zamkniętego świadczenia medyczne są udzielane w obecności funkcjonariusza Służby Więziennej. Trybunał przyjął, że więzień odbywający karę w zakładzie karnym typu zamkniętego może sprawiać większe zagrożenie dla bezpieczeństwa personelu medycznego, niż odbywający karę w zakładzie karnym typu półotwartego. Zdaniem Trybunału odwrócenie obecnie obowiązującej zasady – na wzór przyjęty w przypadku zakładów karnych typu półotwartego – mogłoby skutkować wnioskami ze strony personelu medycznego o obecność funkcjonariusza SW przy świadczeniu medycznym, co w efekcie dodatkowo obciążałoby organizacyjnie system penitencjarny. Dlatego Trybunał podzielił zarzut wnioskodawcy tylko w zakresie w jakim oparty jest on na założeniu, że skazani odbywający karę w zakładach karnych typu zamkniętego nie stanowią grupy jednorodnej. Nie każdy z nich w równym stopniu stwarza zagrożenie dla bezpieczeństwa więziennego personelu medycznego.

Kategoria: Polityka Zdrowotna

Opublikowano: czwartek, 27, luty 2014 23:00

Rafał Rudka

Odśloni: 1254

Zdaniem Trybunału przewidziane w kwestionowanym przepisie, generalne rozwiązanie w sposób nieproporcjonalny ogranicza prawo do prywatności skazanego, korzystającego ze świadczeń medycznych. W art. 115 § 7 k.k.w. brak przesłanek, w przypadku zaistnienia których obecność funkcjonariusza niewykonywającego zawodu medycznego jest konieczna. Wystarcza samo odbywanie kary w zakładzie karnym typu zamkniętego. Ustawodawca – zamiast generalnej regulacji – obejmującej wszystkich umieszczonych w zakładach typu zamkniętego, powinien wyróżniać te ich kategorie, które potencjalnie mogą stwarzać w takich zakładach zagrożenie dla bezpieczeństwa personelu medycznego i wobec których świadczenia zdrowotne muszą być wykonywane w obecności funkcjonariusza SW. W pozostałym zakresie zasadą powinien być brak obecności funkcjonariusza SW przy udzielaniu świadczenia medycznego, chyba, że wniosek o taką obecność złoży członek personelu medycznego w zakładzie karnym zamkniętym.

Trybunał podkreślił także, że w każdym natomiast wypadku konieczne jest utrzymanie zasady poufności badań medycznych. Jej warunkiem jest nie przekazywanie informacji uzyskanych przez osoby udzielające świadczeń medycznych oraz funkcjonariuszy SW przy tym obecnych.

Trybunał odroczył utratę mocy obowiązującej art. 115 § 7 k.k.w. o dwanaście miesięcy. W ciągu tego okresu ustawodawca jest zobowiązany do uchwalenia nowego przepisu, który określi przesłanki, w przypadku zaistnienia których obecność funkcjonariusza niewykonywającego zawodu medycznego przy udzielaniu świadczeń medycznych będzie konieczna.

Rozprawie przewodniczył sędzia TK Andrzej Wróbel, a sprawozdawcą był prezes TK Andrzej Rzepliński.

Źródło: trybunal.gov.pl